

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 23 marca 2020 r.

ZP-NKWR.431.2.14.2020.TB

Pani
Magdalena Kabaja
Dyrektor
Placówki opiekuńczo –wychowawczej
typu socjalizacyjnego SIEMACHA Spot
24/7 ul. Maślicka 8a/23 we Wrocławiu

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 24 – 25 lutego 2020 r. na podstawie art. 122 i art. 186 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r., poz. 1111 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”, kontrolerzy Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu: Tomasz Borecki – inspektor wojewódzki i Grzegorz Kownacki - inspektor wojewódzki, przeprowadzili kontrolę kompleksową w trybie zwykłym w Placówce opiekuńczo - wychowawczej typu socjalizacyjnego SIEMACHA Spot 24/7 ul. Maślicka 8a/23 we Wrocławiu, zwanej w dalszej części niniejszego wystąpienia „Placówką”.

Przedmiotem kontroli była ocena przestrzegania przez Placówkę standardów opieki i wychowania, Praw Dziecka oraz zgodności zatrudniania pracowników jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej z wymaganymi kwalifikacjami. Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 13 grudnia 2019 roku przez Wicewojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na I półrocze 2020 roku.

W okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1 lutego 2019 r. do dnia 24 lutego 2020 r. funkcję Dyrektora kontrolowanej jednostki pełniła Pani Magdalena Kabaja odpowiedzialna za realizację zadań w ocenianych obszarach. W zakresie działalności Placówki podlegającej kontroli wydaje się ocenę pozytywną z nieprawidłowościami, których przyczyną jest błędna interpretacja przepisów. Uzasadnieniem oceny jest ustalony stan faktyczny i prawny. Stwierdzone nieprawidłowości wpłynęły na obniżenie standardów opieki i wychowania jakie powinna wypełniać placówka opiekuńczo - wychowawcza. Postępowanie kontrolne przeprowadzono na podstawie udostępnionej dokumentacji merytorycznej realizowanych zadań, oświadczeń

złożonych przez Dyrektora Placówki, akt osobowych w zakresie dokumentacji potwierdzającej kwalifikacje zawodowe, wizji lokalnej placówki opiekuńczo - wychowawczej oraz rozmów z wychowankami. Kontrola została odnotowana w Księżce kontroli pod nr 4. Ilekroć w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym jest mowa o „rozporządzeniu” należy przez to rozumieć rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720).

Placówka opiekuńczo - wychowawcza typu socjalizacyjnego SIEMACHA Spot 24/7 ul. Maślicka 8a/23 we Wrocławiu jest niepubliczną placówką opiekuńczo - wychowawczą typu socjalizacyjnego, zapewniającą miejsca dla 13 wychowanków i działającą na podstawie decyzji nr ZP-KNPS.9423.2.15.2017.TB Wojewody Dolnośląskiego z dnia 17 maja 2017 roku.

W toku prowadzonych czynności ustalono:

Na dzień kontroli zgodnie z ewidencją w Placówce zapisanych było 13 wychowanków, z czego 4 dzieci na co dzień przebywało w specjalnym ośrodku szkolno – wychowawczym (SOSW), a 1 w młodzieżowym ośrodku wychowawczym (MOW).

(dowód: akta kontroli str.19)

Analiza grafików pracy wychowawców za miesiące: marzec, maj i grudzień 2019 r. wykazała, że dyżur w ciągu dnia i nocy pełnił zawsze przynajmniej 1 wychowawca. Ponadto, oprócz wychowawców dyżury pełniła również osoba zatrudniona na stanowisku psycholog – wychowawca. Osoba ta nie miała w grafikach wyszczególnionego podziału godzin, kiedy pełniła dyżury jako psycholog, a kiedy była wychowawcą. Z wyjaśnień złożonych przez Dyrektora wynika, że ww. osoba sprawowała tylko funkcję psychologa.

Wobec powyższego wymóg § 10 ust. 2, § 11 ust. 1 i 2 rozporządzenia był realizowany.

(dowód: akta kontroli str. 20, 22-24)

W trakcie prowadzonych przez psychologa - wychowawcę zajęć pod jego opieką nie przebywało więcej niż 6 dzieci jednocześnie, co było zgodne z § 10 ust. 3 rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 20)

Analiza przedstawionej podczas kontroli dokumentacji potwierdziła, że w Placówce przestrzegana była norma § 16 ust. 1 rozporządzenia, ponieważ każdy z zatrudnionych wychowawców kierował procesem wychowawczym nie więcej niż 5 dzieci.

(dowód: akta kontroli str. 19)

Zgodnie z zapisem § 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia, niezwłocznie po przyjęciu dziecka do placówki opiekuńczo – wychowawczej psycholog lub pedagog sporządza diagnozę psychofizyczną. Podczas kontroli stwierdzono, że zatrudniony w Placówce psycholog - wychowawca opracowywał ten dokument zgodnie z obowiązującymi przepisami. Dla dwójki

dzieci diagnozy były w trakcie sporządzania. Przedstawione dokumenty zawierały wszystkie obszary wskazane w § 14 ust. 3 i 4 rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 63-64)

Z treści § 15 ust. 1 rozporządzenia wynika, że po sporządzeniu diagnozy wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka we współpracy z asystentem rodziny prowadzącym pracę z rodziną dziecka opracowuje plan pomocy. Analizie poddano dokumentację 7 podopiecznych, z czego w przypadku 2 dzieci plan był na etapie sporządzania, 1 dokument był podpisany przez pracownika socjalnego z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wrocławiu, co było zgodne z art. 100 ust. 1 ustawy. Plany pomocy zawierały cele i działania krótko- oraz długoterminowe. W 3 dokumentach określony został cel pracy z dzieckiem w zależności od jego sytuacji, tj.: powrót do rodziny, umieszczenie w rodzinie przysposabiającej lub zastępczej albo przygotowanie do usamodzielnienia, co było zgodne z § 15 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia. Natomiast w 2 kolejnych w ogóle go nie wskazano, a w 1 przypadku przypisano 2 cele, co stanowiło nieprawidłowość w myśl ww. zapisów rozporządzenia. Ponadto analiza planów rodzeństwa W.M. i P.M. wykazała, że dokumenty zawierały identyczne treści, wobec czego trudno uznać, aby odnosiły się one do indywidualnych potrzeb dziecka. Dodatkowo w planach ujęto działania wpisujące się w realizację standardów opiekuńczo – wychowawczych jakie Placówka powinna spełniać względem wychowanka, tj. cyt.: „Zakup odzieży, środków higienicznych, środków czystości”, „Zapewnienie ubrań galowych na apele szkolne, wyjścia do kina”, „Zaopatrzenie w podręczniki szkolne”, „Zakupienie niezbędnych materiałów biurowych”.

Zasadnym jest, aby w planie pomocy dziecku zawierać treści adekwatne do wskazanego celu pracy z dzieckiem oraz, żeby było one zindywidualizowane pod kątem potrzeb tego dziecka.

Dokumenty sporządzane były każdorazowo na okres 6 miesięcy, zatem można przyjąć, że dokonywano modyfikacji, o której stanowi § 15 ust. 5 pkt 1 rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 27-56)

W Placówce zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 2 lit. a – i rozporządzenia dla każdego dziecka prowadzono kartę pobytu zawierającą opisy i informacje dotyczące wskazanych w przepisie obszarów.

(dowód: akta kontroli str. 57-58)

Dyrektor Placówki złożył oświadczenie, iż zapewniano wychowankom dostęp do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych i rewalidacyjnych.

W tym zakresie zajęcia prowadził m.in. psycholog - wychowawca, który dla każdego wychowanka uzupełniał arkusz badań i obserwacji psychologicznych. Natomiast dla dzieci wymagających dodatkowego wsparcia specjalista organizował zajęcia, które następnie odnotowywał w kartach, wskazanych w § 17 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia. Poza zajęciami

odbywającymi się na terenie Placówki podopieczni korzystali z różnych form wsparcia organizowanego przez inne podmioty wedle indywidualnych potrzeb.

Wobec powyższego zapisy § 17 ust. 1 pkt 3 i 4 oraz § 18 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia były realizowane.

(dowód: akta kontroli str. 59-63)

Z informacji pozyskanych od Dyrektora Placówki wynika, iż w okresie objętym kontrolą wyżywienie dostosowane było do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia wychowanków. Wychowankowie w ramach usamodzielnienia przygotowywali posiłki samodzielnie, a w razie potrzeby z pomocą wychowawcy. Podopieczni sporządzali jadłospisy oraz listy zakupów, a następnie raz w tygodniu udawali się na zakupy. W razie potrzeby uzupełniano produkty spożywcze na bieżąco. Dzieci w toku rozmów z inspektorami ds. kontroli potwierdziły powyższe oraz, że miały zapewniony dostęp do jedzenia i picia przez całą dobę.

Wobec powyższego należy uznać, że Placówka spełniała normy wskazane w § 18 ust. 1 pkt 1 i 9 rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str.64, 109-128)

Dyrektor jednostki oświadczył, że dzieciom zapewniono dostęp do opieki zdrowotnej oraz zaopatrywano je w produkty lecznicze i wyroby medyczne. Nikt nie wymagał stosowania środków spożywczych specjalnego przeznaczenia.

W okresie objętym kontrolą podopieczni korzystali m.in. z leczenia specjalistycznego:

- pediatry – 14 wychowanków;
- stomatologa – 7 wychowanków;
- alergologa – 2 wychowanków;
- okulisty – 3 wychowanków;
- dermatologa – 3 wychowanków;
- psychiatry – 4 wychowanków;
- ginekologa – 3 wychowanków;
- otolaryngologa – 1 wychowanek;
- chirurga – 1 wychowanek.

Placówka realizowała również wskazane przez lekarza badania. W toku rozmów z inspektorami ds. kontroli podopieczni potwierdzili powyższe. Zatem należy uznać, że kontrolowana jednostka zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 2 - 4 rozporządzenia, zapewniała dzieciom dostęp do opieki zdrowotnej oraz zaopatrywała w produkty lecznicze.

(dowód: akta kontroli str. 65-72, 109-128)

W Placówce zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 6 lit. a i c rozporządzenia, dzieci były wyposażone w odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku oraz środki higieny osobistej,

stosownie do wieku i ich indywidualnych potrzeb. Starsi wychowankowie dokonywali zakupów samodzielnie ze środków przekazanych przez Placówkę, a młodsze dzieci robiły to pod opieką wychowawcy. W toku rozmów z inspektorami ds. kontroli podopieczni potwierdzili powyższe.

(dowód: akta kontroli str. 73-83, 109-128)

Zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 6 lit. b rozporządzenia, placówka opiekuńczo – wychowawcza powinna zapewnić dzieciom zabawki odpowiednie do wieku rozwojowego. Wizja lokalna jednostki potwierdziła, że w pokojach wychowanków oraz holu znajdowały się zabawki dostosowane do ich wieku oraz zainteresowań, np.: gry planszowe, książki, pluszaki, itp.

(dowód: akta kontroli str.73, 97-103)

Na podstawie § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia, placówka powinna zapewnić wszystkim dzieciom, które ukończyły 5 rok życia kwotę pieniężną do własnego dysponowania. Jej wysokość nie powinna być niższa niż 1% i nie wyższa niż 8% kwoty odpowiadającej kwocie wskazanej art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy. Dokonując analizy przedstawionej podczas kontroli dokumentacji tj. list wypłat oraz „Regulaminu kieszonkowego wychowanków Siemacha SPOT 24/7 przy ul. Maślickiej 8a/23 we Wrocławiu” ustalono, że dzieciom przyznawano kwotę pomiędzy 15 a 85 zł. Otrzymanie pieniędzy wychowankowie potwierdzali podpisem.

(dowód: akta kontroli str. 84-87)

Zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 10 lit. a rozporządzenia, placówka opiekuńczo – wychowawcza powinna zapewnić dzieciom dostęp do nauki w szkole. Ustalono, że wychowankowie uczęszczali do następujących typów szkół:

- szkoła podstawowa – 8 dzieci, w tym trójka do szkoły przy SOSW, a jedno do szkoły przy MOW,
- szkoła zawodowa – 5 dzieci, w tym dwójka przy SOSW
- technikum - 1 dziecko.

Dyrektor złożył oświadczenie, że wszyscy podopieczni zaopatrywani byli w potrzebne podręczniki oraz inne przybory szkolne, co było zgodne z § 18 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia.

W okresie objętym kontrolą żaden z wychowanków nie korzystał z indywidualnego nauczania, ani z bursy czy internatu. Kontrolowana jednostka ponosiła opłaty za wyżywienie podopiecznych, którzy przebywali w SOSW i MOW oraz za ich dowóz z miejsca pobytu do Placówki.

Wobec powyższego również norma § 18 ust. 1 pkt 13 i 14 rozporządzenia została spełniona.

(dowód: akta kontroli str.19, 88-92)

Zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 11 rozporządzenia, placówka opiekuńczo – wychowawcza powinna zapewnić dzieciom pomoc w nauce oraz w odrabianiu zadań domowych. Dyrektor złożył

w tym zakresie stosowne oświadczenie dotyczące realizacji ww. przepisu, z którego wynika, że pomoc w nauce była organizowana w godzinach pomiędzy 19.00 a 20.00. Ponadto jeden podopieczny korzystał z korepetycji z matematyki. Wychowankowie w toku rozmów z inspektorami ds. kontroli potwierdzili powyższe.

(dowód: akta kontroli str.93, 109-128)

W ramach realizacji § 18 ust. 1 pkt 12 rozporządzenia, dzieciom organizowano zajęcia pozalekcyjne i rekreacyjno – sportowe na terenie Placówki, jak i poza nią.

Wychowankowie uczestniczyli m.in. w zajęciach: sportowych (tanecznych, siłowni, fitness, treningach piłki nożnej, boksu, czy innych sztuk walki), kulinarnych, plastycznych, teatralno – wokalnych. W toku rozmów z inspektorami ds. kontroli dzieci potwierdzały powyższe.

(dowód: akta kontroli str.94-96, 109-128)

Wychowankom zapewniono pokoje mieszkalne nie większe niż 5-osobowe, o powierzchni zapewniającej przechowywanie rzeczy osobistych i swobodne korzystanie z wyposażenia. Mieszcząca się na ostatnim piętrze budynku mieszkalnego Placówka, składała się z czterech pokoi, przedpokoju, kuchni, jadalni oraz dwóch łazienek i dwóch toalet. Pokoje dzieci wyposażono w łóżka oraz szafy do przechowywania odzieży. Pomieszczenia były oświetlone. Były one zadbane i estetycznie urządzone. Wychowankowie mogli korzystać z łazienek i toalet w sposób zapewniający intymność. Placówka zapewniała również miejsce do prania i suszenia rzeczy osobistych oraz miejsce do nauki. Posiłki przygotowywane były w pełni wyposażonej kuchni. Zapewnione zostały odpowiednie warunki do przechowywania i obróbki żywności. Placówka zapewniała wspólną przestrzeń mieszkalną (salon) stanowiącą miejsce spotkań i wypoczynku.

Wobec powyższego kontrolowana jednostka spełniała standardy określone w § 18 ust. 3 rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 97-103)

Ocenę zgodności zatrudnienia pracowników Placówki z wymaganymi kwalifikacjami dokonano na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach osobowych oraz pisemnych oświadczeń i zaświadczeń. Analiza ww. dokumentacji wykazała, iż Dyrektor Placówki oraz wszystkie osoby pracujące z dziećmi posiadały wymagane kwalifikacje zawodowe określone w art. 97 ust. 3 oraz w art. 98 ust. 1 pkt 1, 2 ustawy. Wszystkie wymienione osoby złożyły pisemne oświadczenia i zaświadczenia, o których mowa w art. 98 ust. 3 pkt 1 - 4 ustawy. Zwrócono jednak uwagę na stanowisko osoby, która zgodnie z umową o pracę, została zatrudniona jako psycholog – wychowawca. Posiadała ona kwalifikacje zawodowe uprawniające do pracy z dziećmi zarówno na stanowisku wychowawcy, jak i psychologa. Natomiast obowiązki i zadania na ww. stanowiskach, wynikające z przepisów są zróżnicowane i mają odmienny charakter. Jednocześnie

ustawodawca w art. 98 ust. 1 ustawy, nie dopuścił możliwości łączenia obu stanowisk, co stanowi nieprawidłowość. Dodatkowo, Regulamin organizacyjny jednostki w § 9 ust. 1 wskazuje na zatrudnianie w Placówce psychologa, a nie psychologa – wychowawcę.

Ponadto w kontrolowanej jednostce zatrudnione były dwie osoby, o których stanowi art. 99 ust. 5 ustawy. Pracownicy ci spełniali warunki wskazane w art. 98 ust. 3 pkt 3 i 4 ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 104-108)

Zgodnie z art. 100 ust. 4a ustawy dyrektor placówki opiekuńczo – wychowawczej w terminie 18 miesięcy od dnia umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej winien złożyć do właściwego sądu wnioski wraz z uzasadnieniem o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń wobec dziecka, celem zbadania zaistnienia warunków umożliwiających jego powrót do rodziny albo umieszczenia go w rodzinie przysposabiającej. W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że w stosunku do wychowanków, którzy podlegali ww. normie prawnej Dyrektor spełnił ustawowy wymóg.

(dowód: akta kontroli str. 19)

W trakcie kontroli ocenie poddano również stan przestrzegania Praw Dziecka. Oceny w tym zakresie dokonano na podstawie rozmów z wychowankami oraz obserwacji ich zachowań. W trakcie rozmów podopieczni Placówki zachowywali się spokojnie, byli otwarci, komunikatywni i chętnie udzielali odpowiedzi na zadawane pytania. Podczas czynności kontrolnych ustalono, że dzieci znały powód umieszczenia w pieczy zastępczej. Posiadały również czas wolny, z którego mogły swobodnie korzystać. Żaden z wychowanków nie doznał ani nie był świadkiem stosowania przemocy w Placówce przez dorosłych lub niewłaściwego zachowywania w stosunku do dzieci. Większość podopiecznych miała ulubionego wychowawcę, któremu ufała i w trudnych sytuacjach mogła mu się zwierzyć. Dzieci, które utrzymywały kontakt ze swoimi rodzinami oznajmiły, że pracownicy kontrolowanej jednostki nigdy nie utrudniali, czy uniemożliwiali im kontaktów z osobami bliskimi. Rozpytano również podopiecznych o system kar i nagród. Dzieci udzielały odpowiedzi, że za dobre zachowanie można było np. otrzymać podwyższone kieszonkowe. Natomiast za nieodpowiednie ograniczano możliwość korzystania z telefonu komórkowego – ograniczenie to nie kolidowało z możliwością utrzymywania kontaktu z osobami bliskimi.

Wobec powyższego należy uznać, że Prawa Dziecka były przestrzegane.

(dowód: akta kontroli str. 109-128)

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej w trybie zwykłym w Placówce opiekuńczo - wychowawczej typu socjalizacyjnego SIEMACHA Spot 24/7 ul. Maślicka 8a/23 we Wrocławiu stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W 2 planach pomocy dziecku nie wyznaczono celu pracy z dzieckiem, a 1 wyznaczono ich aż dwa.
2. Osoba pracująca z dziećmi w Placówce była zatrudniona na stanowisku łączonym jako psycholog - wychowawca.

Wobec stwierdzonych powyżej nieprawidłowości wydaje się zalecenia pokontrolne:

1. Każdorazowo w planie pomocy dziecku należy wyznaczać cel pracy z dzieckiem.

Podstawa prawna: § 15 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720).

Termin realizacji: na bieżąco.

2. Uregulować kwestię zatrudnienia w Placówce osoby pracującej z dziećmi na stanowisku psychologa - wychowawcy.

Podstawa prawna: art. 98 ustawy dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 ze zm.).

Termin realizacji: 30 kwietnia 2020 r.

POUCZENIE

Zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. 2019 r. poz. 1111 ze zm.). Proszę w terminie do dnia **30 kwietnia 2020 r.** o powiadomienie Wojewody Dolnośląskiego o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków przedstawionych w powyższym wystąpieniu pokontrolnym.

.....
(przewodniczący zespołu kontrolnego)

.....
(kontroler)

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

.....
(kierownik komórki do spraw kontroli)

